

מירון-חימוש מחודש - והתכונה ה"רקטית"

הגיעו אלא לרקטה בעלת טווח של 350 ק"מ שניתן להשתמש בה להרעשת אויב*).

אולם מצוי ברשותם מבחר מגוון ורב של דגמים נסיוניים ותכניות-מבנה. את אלה יקדמו עתה במרץ לשלב הייצור. המטרה היא ליצר רקטות, נושאות ראש-נפץ מימני, בעלות טווח של 800—8000 ק"מ במהירות של 20.000—30.000 ק"מ לשעה.

אלה הם כלי זין להכחדת כרכים, דברים שבועה שאין-למעלה-הימנה.

נוסף על כך, כמעט ודאי הוא כי האמריקאים הקדימו למדי את הרוסים בפיתוחן של רקטות-הגנתיות, מן הסוג של "קרקע-אל-איר". הרקטות הנגד-מטוסיות שלהם, קליעי ה"ניקא", כבר מוצבות בעמדותיהן הפזורות מסביב לעריה הגדולות של אמריקה. טווח הנכחי הוא 50 ק"מ, ועתה עוסקים בהגדלתו עד ל-100 ק"מ. כן נמסרו לבניה אניות אשר יש ביכולתן לירות רקטות בהמצאן לא-הרחק מחופי אויב; והועברו עתה לשלב הייצור רקטות שניתן לירותן ממטוס-אלי-מטוס, ואשר תבקשנה עצמן את צידן ותנוענה בעקבותיו. כאן סבורים כי עד כה לא התקדמו הרוסים הרבה בשטח זה.

הרקטות-רבתי הבינ"ב-שניות עולות משהו ב"דומה למיליון דולר כ"א. מירון-הזדירות זה ודאי שיהיה אחד מיקרי-ההוצאות שבהיסטוריה כולה. אולם עובדה זו מלוות במחשבת-נחמה: הלא היא ההכרה הבוטחת כי פעלם של כלי-זין אלה יהיה כה אדיר עד שאין כלל מעתה להעלות על הדעת את האפשרות של מלחמה-רבתי בה יוכלו לבוא לידי שימוש.

כתבתו של סופר-העתונות הבריטי (והניו-יורק) פאטריק אידונגובאן (שנודע, בין השאר, בשל חיבוריו הממצים מקוריהם), מושיגסטון על סף 1956, הכילה ציון רכישיבות — הגיתן להלן: —

מירון-ההזדירות שוב הפך לעובדה מוכרת-רשמית. ההודעה, מלפני ימים אחדים, כי ממשלת ארה"ב מקימה עתה מנגנון חדש — וקובעת תכנית חדשה — לפיתוחם של קליעים-מונחים, לא היתה תוצאה של בחירת-זמן מקרית בלבד, בעובדת ה"דחיה" הזולגנית של "רוח ז'נבה" ע"י הרוסים רואים האמריקאים סימן לתופעה חדשה, ומדאיגה-במקצת, של בטחון-עצמי צבאי. כן סבורים הם שרוסיה לא זו בלבד שיש לרשותה פצצות מימן שעצמתן אינה גופלת אולי מזו של האמריקאיות, אלא שהיא אף פיתחה כמה צורות בנות-ממש של רקטות. סבורים כאן כי יש לה לרוסיה דקיטה אשר טוחה מגיע ל-1000 עד 1300 ק"מ. הדרך האמריקאית לפיתוחם של קליעים כאלה שונה היתה מתכנית הפעולה הרוסית. הרוסים, בעזרת אנשי מדע גרמניים ש"נישבו, ובהשתמשם ברקטת V-2 הגרמנית בחור-דוגמה, התקדמו בפיתוחם של אב-טיפוסים, והנהיגו בהם מדי פעם שינויים, בתהליך ייצור אב-טיפוסים אלה ובחינתם. האמריקאים הקדישו 10 שנים לניסויים מודקדקים ומורכבים, אולם עד לזמן האחרון לא

(*) אכן, ידוע כי גם האמריקאים השתמשו במידה רחבה באנשי-מדע וטכנאים גרמניים שבויים — אשר רבים מהם זכו בשנה האחרונה לאזרחות אמריקאית, לאחר ישיבת 10 שנים בארה"ב — ואין ספק כי אף הדוגמה של V-2 השפיעה את השפעתה בפיתוח-הרקטי האמריקאי. — הערת.

נשק-אטום "טקטי" - לאבטחת אזורים-מרוחקים?

מגייסות בקצב חריף מדי; הגנרל טואינינג (ראש המטה לחיל-האוויר דארה"ב) — כי "התקדמות עצמת-האוויר הסוביאטית משאירה מאחריה את זו של ארה"ב; ופילדמרשל מונטגומרי — כי "רוב תכנוני ההגנתי של המערב נתון במידה חמורה".

ברור כי לאחדות מדאגות-מטרידות אלו — סיבות פוליטיות; כגון צרותיה של צרפת בצפון-אפריקה, או הלחץ העממי הגובר בכל ארצות-המערב להפחית

ההגנה של הירחון "כוחות-הקרב" לתוכן מאמר זה היתה: — "הנודש: ראייה בעלת שתי עינים להגנת-המערב".

בעוד עמיה-המערב נהנים באקלימה הקנש של התפרקות-המתיחות הבינלאומית — החלו האנשים האחראים להגנתם מגלים חרדה גוברת. תוך שבועות אחדים הספיקו לומר הגנרל גריונסטר (מצביא-עליון לכוחות נאט"ו באירופה) כי "נאט"ו נחשף-והולך

תת מעמסת ההגנה — לחץ הבא מתוך האמונה כי חלפה כל סכנה של מלחמה. אולם עוד מקור אחד של המבוכה אפשר ונמצא באותה הלכת-ההגנה "ה" רואה בעין אחת בלבד, ואשר קנתה לה מהלכים רבים; דהיינו, הנטיה לסמוך על "הרתעה" בכוח האיום ב"תגמול מסיבי" — בתור התשובה לכל-בכל-מכל-כל, לכל צורות תוקפנות בעתיד.

מעטים הם אלה אשר ישללו את ההנחה כי העובדה שלרשות המערב מצויים פצצת המימן וכן האמצעים להנחיתה, על מלוא ההרס הכרוך בכך — היא היא ששימשה ומוסיפה-לשמש אחרונת הי-ערובות בהא-הידיעה בפני כל התקפה רוסית על אזורים מכריעים; דהיינו — אותם אזורים אשר ודאי הוא כי מעצמות המערב יראו אותם כחיוניים די הצורך בשביל להצדיק הסתכנות במלחמה כזו-ללת. אך רבים הם המפקקים האם ערובה-אחרונה זו היא התשובה לכל איום מקומי שהוא בקר-ההיקף של מערך-העמדות המערבי.

* * *

אחר הכל, יודעים אנו כי בידי רוסיה נמצאים אותם כלי-הנשק הגרעיניים עצמם. כיום יש ביכולתה להנחיתם על לונדון ופריס, ובעוד שנים אחדות תוכל אף להטילם על ניו-יורק וצ'יקגו. מומחים אמריקאיים אחדים סבורים כי התקדמותה בפיתוח קליעים-מונחים בין-יבשתיים מהירה לפחות באותה מידה כזו של ארצות-הברית. משהפך גורם ההרתעה האסטרטגי הדדי-בשלמות — כיצד יוכל לשמש בגדר הבטחה תכליתית בפני תוקפנות מקומית, מוג-בלתי-יחסית?

האם יוכל איש-מדינה בריטי או אמריקאי לצוות על הטלת פצצות מימן על מוסקבה או פאקין — לרגלי כך כי הותקפו, נאמר, פריס או בורמה — באם ידע כי על-ידי פעולתו זו יפתח פתח להריסת לונדון או וושינגטון?

כבר היום מביא הדיבור על "תגמול מסיבי" אחדים מבעלי בריתו הקטנים יותר של המערב ל-הציג בסימן-שאלה את ערך כינונם של מערכי-ההגנה מקומיים חזקים; או אפשר ודוחף הוא אותם לנייט-רליות, ואילו מחר — אפשר והרתעת-גומלין באיום הגרעיני תפתח בפני רוסיה הודמנות חדשה לכרסם בלא-עונש בקר-ההיקף של המערב.

* * *

הצורך הדחוף, מנקודת המבט של המערב, הוא

(*) אכן, סצנה קטנה מאוד — המערב.

איפוא לעודד את כינונם של מערכי-ההגנה מקומיים הולמים במערבה של אירופה, במזרח-התיכון, בתת-יבשת ההודית, בדרום-מזרח אסיה ובארצות האוקיינוס-השקט. — על מנת שלא תהיינה רוסיה וסין מפותות, ע"י הצירוף של "תיקו גרעיני" ו"חלל" אזורי דיק-מעוצמה, לחידוש לחצן על שכנים החל-שים מהן. עתה, לנוכח התחומים שהוצבו למאמץ ההגנתי של ארצות ה"מערב" ע"י מחירים עולים ובעיות כוח-האדם — לא ניתן עוד להשיג ההגנה הולמת לאזורים נרחבים אלה אלא במידה שתהיה נכונות לסמוך-ידיים על שימוש נרחב יותר בכלי-נשק אטומיים בתפקיד שיהיה טקטי, הגנתי.

משום סיבות אלה, וכן מתוך שיקולים מוסריים חזקים, החלו בזמן האחרון חוגים רבי-השפעה בדעת הציבור שמשני צדי האוקיינוס האטלנטי נוטים ל-תפיסה האומרת "הרתעה מודרגת". מצויות גרסאות שונות של רעיון זה, אולם הגרעין העקרוני הי-משותף שבהן הוא כי יש להנהיג הבחנה מחמירה בין השימוש הטקטי בכלי-נשק גרעיניים מכאן, לבין השימוש האסטרטגי בהם, מכאן. דהיינו — בין השימוש בהם בשביל להרוג חיילים תוקפים ובין השימוש בהם כדי להפוך לבעלי-מום דורות על דורות של אוכלוסיה אורחית. צריך שבמצב-דברים מסוים תהיה למערב האפשרות להודיע כי ישתמש בכלי-נשק אטומיים רק נגד כוחות-לוחמים אויבים ונגד עורקי ההספקה שלהם שבתוך אזור המערכה, וישתמש בהם לתכלית זו מבלי-רתיעה ומיד — אולם לא יהיה הראשון שישתמש בהם נגד ערים ומטרות בלתי-צבאיות.

בזמן הנוכחי קיים מעין "טאבו" במערב על הי-שימוש בכל כלי-נשק המושתת על תגובה-גרעינית; ועל כן מועטים הם האנשים המעריכים את ההבדל שבין פצצת-אטום טקטית (והיא יכולה להיות כה קטנה כשונה-ערכם של 3000 טונות ט.נ.ט.), ה-מסוגלת לפגוע במטרה-מדויקת — לבין פצצת-מימן (שהנה שות-ערך ל-15 מיליון טונות ט.נ.ט.), אשר אזור התפוצרות החלקיקים והאבק הננועים שנוצרים עקב התפוצצותה מקיף כ-500 ק"מ. הוועה שבזו-האחרונה — היא העשויה להפחיד יתר-על-המידה את הממשלות מכדי שתאשרנה את הי-שימוש הנחוץ בראשונה — בגלל פחדו של העם כי, משתוטל פצצת האטום הראשונה על גשר ש-נודעת לו חשיבות-מפתח, אין למנוע עוד כי הדבר יוליך לסופה של חברה אנושית בת-תרבות. הפרדה מחמירה לגבי המסיבות והתנאים לשימוש בשני

סוגי נשק אלה — הפרדה שיפוטית ברבים — עשויה להגדיל בהרבה את גמישותו של התכנון ההגנתי המערבי.

* * *

נשאת עוד השאלה המכרעת: היכן בדיוק יש למתוח את הקו המפריד? הנועזים שבמליציה של "ההתעלה מודרנית" מוכנים אף להכריז על התנורות גמורה מן היוזמה בשימוש "אסטרגי" בפצצות גרעיניות, והם דורשים הכרזה חגיגית כי בשום פנים לא יטיל המערב פצצות מימן על ערים, אלא אם יעשה כן האויב תחילה. לעומת כוח-המשיכה ה"מוסרי" הגדול של גקודת-מבט זו, הועלתה הטענה

כי יתכן וגדול אמצעי ההרתעה יוסיף להיות הכרחי — כדי למנוע את תפיסתם במפתיע של אזורי-מפתח חיוניים באמת, כגון חבל הרוהר, למשל. את הקו, טוענים אלה, יש למתוח בין מלחמה מקומית, מזה, — שאותה אפשר לנהל בעזרת אמצעי-ההרתעה טקטיים — לבין מלחמה שלוחת-רסן על עליונות ב"עולם, מזה — שהיתה פותחת מיד את הפתח בפני הוועה האחרונה. ויכוח זה — יש עוד להמשיך בו. הדבר החשוב הוא, כי מן-ההכרח להגיע לידי החלטה ברורה באם רוצים אנו כי תפיסת-היסוד של הגנת המערב תסוגל לגורמי המציאות של תור ה"תיקו" הגרעיני הצפוי לנו.

„עוצבה אטומית" נבחנת והולכת באזור יס' תיכוני

סקירתו של סופר-עתונות אמריקאי בעל-מעמד (עורך אנדרסון) מוסרת בין השאר:

עצמות" של כלי-נשק גרעיניים המצויים לרשותם של כוחות-יבשה, המתכננים הצבאיים של ארה"ב — מבטם מכון אל אותו יום, שאינו רחוק עוד, בו יהיו מצויים ראשי-נפץ אטומיים אף לשימוש באמצעות כלי-תותח בני 8 אינצ'ים, מן הסוג הרגיל (**), ואפילו של כלי שדה קטנים מאלה.

מבחינה אסטרטגית — יהיה ביכולתו של כוח-המשימה של מיכאלים "לזוז" במהירות לכל גזרה שבזירת הים-התיכון — הים האדריאטי — הרי האלפים, ולהתפרס שם חיש.

שעה שגייסות אמריקאים הוצאו מאוסטרליה, נש-מעו קריאות דאגה רמות על כי איטליה תחשף מעתה לרנחה לפלישה מצפון וממזרח. אולם מבחינת

ה"אבסטיפוס" לאותה צורה של גוף-גייסות אשר נראה מאוד כי יהפוך ליחידת-היסוד, או עוצבת-היסוד, בצבא האמריקאי של העתיד — "כוח-המשימה האטומי" — נבחן-והולך עתה בסביבת העיר ליבורנו שבטוסקנה (באיטליה המרכזית) על ידי המפקדה של "סאטאף" (*).

משימתו של "סאטאף" היא לתמוך בהגנת אגפה הדרומי של "נאטו". אולם על ג'ני מיכאלים הוטל גם התפקיד — שלא זכה לפרסום, אולם חשיבותו עולה אפילו על המשימה הנ"ל — לבחון את טיפוס-המבנה של "כוח-משימה גרעיני" בן כ-5000 איש, לצורך הנהגתו הכללית בצבא ארה"ב.

פיקודו של מיכאלים מצויד במלוא "טולם ה-

עקב תנאיו של החוזה בין "ארבעת הגדולים", מאכ"ב 1955, בענין מתן העצמאות המלאה לאוסטרליה — הועברו בהדרגה מאוסטרליה לאיטליה כ-5500 חיילים מגייסות ארה"ב, הגנ-ברייג, גוהן ה. מיכאלים, של צבא ארה"ב, נתמנה כמפקד ל"כוח-המשימה לדרום-אירופה" החדש הזה שמפקדתו בויצ'נצה שבצפון איטליה. כלי-קליעים אמרי-קאים חדשים, שיש ביכולתם לירות אף "ראשי-נפץ" אטומיים הוקצו לפיקוד זה. (מתוך "סקירה אסטרטגית בינלאומית" ב"ירחון כוחות הקרב האמריקאי").

עצמת האש והניידות הרי כוח המשימה של מיכאלים מהווה כוח לוחם אדיר. פי כמה מאותם 15.000 אנשי גייסות אמריקאיים, החמושים בכלי הנשק ה"מקובלים", אשר הוצאו מאוסטרליה.

תכנונו של צבא ארה"ב הוטד מזה זמן רב בבעיה כיצד ניתן יהיה להגן על אירופה בפתות אנשים ובמחיר מועט יותר; כי כוחה בקרב ה" (סוף בעמ' 80)

(*) "Southern European Task Force" — SETAF — "כוח-המשימה לדרום אירופה".

(**) הציון "מן הסוג הרגיל" בא כאן לשם הבחנה בין כלי התותח המיוחדים למבנו במיוחד לשם ירית פגזים "אטומיים" בעלי "ראשי-נפץ גרעיני" (כאותו תותח "אטומי" בן 280 המ"מ, הידוע למד) — לבין כלי-שדה תקינים המשמשים מחילא בסוללות-הארטילריה של הצבא; וכזה אמנם הנו ההוביצר בן 203 המ"מ (8 אינצ'), הנמוג בארטילריה-השדה הכבדה של צבא ארה"ב. — הסעד.